

Lovforslag nr. L 10. Fremsat den 5. oktober 2005 af miljøministeren (Connie Hedegaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om landinspektørvirksomhed

(Lempelse af konkurrencebegrænsende regler og indførelse af lovpligtig ansvarsforsikring m.v.)

§ 1

I lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 763 af 6. oktober 1999, foreta- ges følgende ændringer:

1. § 1, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Kravet i stk. 2, nr. 3, om dansk landin- spektøreksamen bortfalder i det omfang, dette har hjemmel i international aftale eller ved be- stemmelser fastsat af miljøministeren. Miljømi- nisteren kan i særlige tilfælde dispensere fra stk. 2, nr. 4.«

2. I § 3 indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. En beskikkelse, som er bortfaldet efter stk. 1 eller frakendt efter § 10, stk. 2, § 10 a eller straffelovens § 79, skal straks tilbageleveres miljøministeren.

Stk. 3. Ophører grunden til en beskikkelses bortfald, eller udløber eller ophæves frakendel- sen af en beskikkelse, skal beskikkelsen på ny udleveres til den pågældende.«

3. § 4 a, stk. 3 og 4, affattes således:

»Stk. 3. I et landinspektørselskab skal mindst 51 % af aktie- eller anpartskapitalen og stemme- rettighederne ejes enten af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver landinspektørvir-ksomhed i selskabet eller i dets moder- eller dat- terselskab, eller af et andet landinspektørselskab. Af de øvrige kapitalandele og stemmerettigheder kan andre end de i 1. pkt. nævnte personer og sel- skaber højst eje 15 % hver. Denne begrænsning gælder dog ikke for personer, der har deres ho- vedbeskæftigelse i landinspektørselskabet.

Stk. 4. I et landinspektørselskab skal flertallet af bestyrelsesmedlemmerne have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektør- virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. Flertallet af medlemmerne af di- rektionen i et landinspektørselskab skal have be- skikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.«

4. Efter § 4 b indsættes:

»§ 4 c. Det er en betingelse for udførelsen af matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, at den praktiserende landinspektør er forsikret mod erstatningskrav, som måtte følge af udførelse af matrikulære arbejder eller anden landinspektørvirksomhed. Tilsvarende gælder for landinspektørselskaber.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om ansvarsforsikringen, herunder om forsikringens omfang, art og dens tidsmæssige udstrækning, samt om forsikringsselskabets forpligtelse til at underrette miljøministeren om forsikringsfor- holdet.

§ 4 d. Udfører en landinspektør matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektør- rer efter lovgivningen har eneret til at udføre, uden at være forsikret i overensstemmelse med reglen i § 4 c, stk. 1, eller reglerne fastsat i med- før af § 4 c, stk. 2, kan miljøministeren nedlægge forbud mod, at landinspektøren fortsat udfører sådanne arbejder.«

5. § 5, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Miljøministerens afgørelser efter stk. 3 og 4 kan senest 4 uger efter, at afgørelsen blev meddelt, indbringes for retten i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende.«

6. I § 8, stk. 1, ændres »Borgerlig straffelovs §§ 150-152 og §§ 154-157« til: »Straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157«.

7. § 8, stk. 2 og 3, affattes således:

»Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, § 4 a, stk. 1, 3 eller 4, § 4 b, stk. 1 eller 2, § 4 c, stk. 1, eller § 5, stk. 1 eller 2.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 4 a, stk. 5 og 6, og § 4 c, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.«

8. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Klager over, at en praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse ved udøvelsen af sin virksomhed har

tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, kan indbringes for Landinspektørnævnet. Tilsvarende gælder for klager vedrørende landinspektørselskaber.

Stk. 2. Klage skal indgives senest 6 måneder efter, at klageren blev bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Landinspektørnævnet kan dog behandle en klage, der indgives senere, når omstændighederne taler derfor.«

9. I § 10, stk. 1, ændres »40.000 kr.« til: »55.000 kr.«.

10. I § 10, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Afgørelsen kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen blev meddelt den pågældende.«

11. I § 13, stk. 2, ændres »underretten« til: »byretten«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. april 2006

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Regeringen nedsatte i 2003 en arbejdsgruppe, som analyserede, hvorledes konkurrencebegrænsende regler i lovgivningen kan ændres, uden at andre væsentlige samfundshensyn tilsidesættes. På baggrund af arbejdsgruppens arbejde besluttede regeringen blandt andet, at bestemmelserne i lov om landinspektørvirksomhed (landinspektørloven) om, hvem der kan eje aktier eller anparter i landinspektørselskaber, bør ændres. Beslutningen herom blev offentliggjort i juni 2004 i publikationen »Mere konkurrence - større vækst«. Herefter udarbejdede Miljøministeriet i samarbejde med Konkurrencestyrelsen og Den danske Landinspektørforening et notat af januar 2005 om, hvorledes reglerne om landinspektørselskaber nærmere kan ændres. Notatet danner grundlaget for dette lovforslags bestemmelser om landinspektørselskaber.

Efter landinspektørlovens nugældende regler kan aktier eller anparter i landinspektørselskaber alene ejes af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet eller dets moder- eller datterselskab. Aktier og anparter kan således også ejes af et andet landinspektørselskab. I landinspektørloven er endvidere fastsat, at medlemmer af bestyrelsen i landinspektørselskaber, bortset fra medarbejdervalgte medlemmer, aktivt skal drive landinspektørvirksomhed i selskabet. Medlemmer af direktionen skal ligeledes aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.

Bestemmelserne om, at aktier eller anparter i landinspektørselskaber alene kan ejes af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet, kan udgøre en konkurrencebegrænsning, da de fastlåser eksisterende markedsstrukturer. Hvis bestemmelserne lempes, således at andre kan eje aktier eller anparter i landinspektørselskaber, kan konkurrencen blive øget til fordel for erhvervslivet og bor-

gerne. Endvidere skabes der mulighed for nye samarbejdskonstruktioner, hvilket kan udvikle markedet for landinspektørydelser og beslægtede ydelser. Der skabes tillige bedre muligheder for tilførsel af kapital til landinspektørselskaber. Det foreslås derfor, at landinspektørloven ændres, således at andre end landinspektører, som aktivt driver virksomhed i et landinspektørselskab, kan eje aktier eller anparter i selskabet, dog således at majoriteten af kapitalen og stemmerettighederne skal ejes af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. For at sikre landinspektørernes uafhængighed bør andre end landinspektører med beskikkelse, som ikke har deres hovedbeskæftigelse i selskabet - det vil sige investorer og lignende - højst hver kunne eje 15 % af aktiekapitalen. Det foreslås endvidere, at reglerne om, hvem der kan være medlem af et landinspektørselskabs bestyrelse og direktion, lempes således, at blot flertallet af medlemmerne af bestyrelsen og direktionen i et landinspektørselskab skal have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.

Forslagets regler om, hvem der kan eje aktier og anparter i landinspektørselskaber, og om hvem der kan deltage i ledelsen af sådanne selskaber, svarer i det væsentlige til reglerne for et andet liberalt erhverv, revisorer. Ved § 12, stk. 3 og 4, i lov nr. 302 af 30. april 2003 om statsautoriserede og registrerede revisorer blev der således indført lignende regler for revisionsvirksomheder.

Samtidigt med ændringerne af reglerne om landinspektørselskaber foreslås enkelte, mindre ændringer af landinspektørloven. For at sikre, at alle landinspektører har tegnet ansvarsforsikring, foreslås, at der i loven indføres bestemmelser om forsikringspligt. Der foreslås en forhøjelse af den maksimale bødestørrelse, som Landinspektørnævnet kan pålægge, samt indførelse af frister for klager og for indbringelse af afgørelser for domstolene.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Landinspektørvirksomhed i selskabsform og i interessentskabsform

2.1.1. Gældende regler

Virksomhed som landinspektør udøves på grundlag af en beskikkelse, som miljøministeren giver efter bestemmelserne i landinspektørlovens § 1. Efter landinspektørlovens § 4, stk. 1, og § 13 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen (udstykningsloven) har praktiserende landinspektører og deres assistenter med landinspektørbeskikkelse eneret til at udføre matrikulære arbejder uden for Københavns og Frederiksberg kommuner. Ifølge udstykningslovens § 13 omfatter matrikulært arbejde afsætning af skel samt udarbejdelse af de dokumenter, der er nødvendige for registrering af matrikulære forandringer, hvilket vil sige udstykning, arealoverførsel, sammenlægning m.v. Landinspektører med beskikkelse har endvidere enrettigheder efter enkelte andre bestemmelser i lovgivningen, for eksempel til at opdele ejendomme i ejerlejligheder. Praktiserende landinspektører med beskikkelse er også tillagt særlige beføjelser ved administrationen af landbrugsloven. Udover de arbejder, som landinspektører har eneret til, udfører de normalt - som led i deres virksomhed - en række andre opgaver, som de ikke har eneret til, for eksempel bygningsafsætninger, opmålings- og kortlægningsarbejder samt rådgivning.

Indtil 1993 kunne landinspektørvirksomhed alene drives som enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af praktiserende landinspektører, og sådanne fællesskaber var og er fortsat oftest interessentskaber. Ved ændringen af landinspektørloven ved lov nr. 278 af 29. april 1992 skabtes tillige mulighed for at drive landinspektørvirksomhed i form af et aktie- eller anpartsselskab. Sådanne selskaber er udover aktieselskabslovens eller anpartsselskabslovens regler omfattet af de særlige regler i landinspektørloven om »landinspektørselskaber«. Sådanne selskaber må efter lovens § 4 a, stk. 1, alene have til formål at drive landinspektørvirksomhed.

For at sikre hensynet til landinspektørernes uafhængighed og til, at landinspektørens loyale varetagelse af sine klienters interesser ikke svækkes som følge af, at landinspektøren virker i et landinspektørselskab, blev den kreds, der kan eje aktier eller anpartar i landinspektørselskaber, begrænset ved lovens § 4 a, stk. 3. Det er her fastsat, at aktier eller anpartar i et landinspektørselskab alene må ejes *enten* af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab *eller* af et

andet landinspektørselskab. Endvidere blev det fastsat, at bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, i et landinspektørselskab aktivt skal drive landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. Ligeledes skal medlemmer af direktionen aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.

For at undgå at landinspektørens personlige ansvar svækkes ved, at vedkommende driver virksomhed i selskabsform, blev det i landinspektørlovens § 4 a, stk. 2, fastsat, at landinspektøren hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af landinspektørens bistand til en klient.

2.1.2. Ændring af reglerne om aktionærer og anpartshavere

Bestemmelsen om, at aktier eller anpartar i landinspektørselskaber alene kan ejes af praktiserende landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet, kan have en konkurrencebegrænsende virkning og kan fastlåse de eksisterende markedsstrukturer. Hvis der skabes mulighed for, at andre kan eje aktier eller anpartar i landinspektørselskaber, kan konkurrencen øges og nye samarbejdskonstruktioner bliver mulige. Mulighederne for, at landinspektørselskaber kan yde mere sammensatte rådgivningsydelser, bliver større, hvilket kan være til gavn for landinspektørernes klienter. Endvidere vil lempelser af reglerne om, hvem der kan eje aktier eller anpartar i landinspektørselskaber, forøge selskabernes muligheder for at få tilført kapital.

Efter den gældende lov kan aktier og anpartar i landinspektørselskaber som nævnt alene ejes af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab eller af et andet landinspektørselskab. Dette er begrundet i hensyn til landinspektørens uafhængighed og i hensyn til at sikre, at landinspektørens loyale varetagelse af sine klienters interesse ikke svækkes som følge af, at virksomheden drives i selskabsform. En rimelig balance mellem disse hensyn og de ovennævnte hensyn til øget konkurrence, markedsudvikling og kapitaltilførsel vil imidlertid være opnået, hvis blot majoriteten af aktie- eller anpartskapitalen samt stemmerettighederne ejes af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet eller dets moder- eller datterselskab. Herved forstås i lovforslaget, at mindst 51 % af såvel aktie- eller anpartskapitalen samt stemmerettighederne skal tilhøre landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver virksomhed i selskabet eller dets moder- eller datterselskab.

Aktionærer og anpartshavere i landinspektørselskaber, som ikke har beskikkelse som landinspektør og ikke har deres hovedbeskæftigelse i landinspektørselskabet, er snarere investorer end medejere og bør - for ikke at vække tvivl om uafhængigheden hos de landinspektører, som virker i selskabet - kun have begrænset indflydelse på selskabets drift og landinspektørernes udførelse af deres opgaver. Der bør derfor fastsættes en grænse for deres andel af selskabets aktie- eller anpartskapital. Også hensyn til at begrænse mulighederne for at danne dominerende forretningskæder tæller for, at der fastsættes en sådan grænse. Den kan fastsættes således, at de hver kan eje 15 % af aktie- eller anpartskapitalen, da såvel hensyn til forøgelse af konkurrencen og til mulighederne for kapitaltilførsel som hensynet til landinspektørernes uafhængighed herved er tilgodeset i passende omfang.

2.1.3. Ændring af reglerne om bestyrelse og direktion

Bestemmelserne om, at medlemmer af bestyrelsen og direktionen i landinspektørselskaber aktivt skal drive landinspektørvirksomhed i selskabet eller - for så vidt angår bestyrelsesmedlemmer - eventuelt i dets moder- eller datterselskab, bør ligeledes lempes. Hvis andre end landinspektører med beskikkelse bliver medlemmer af ledelsen i et landinspektørselskab, kan selskabet blive tilført anden faglig, herunder ledelsesmæssig eller økonomisk viden og indsigt. På den anden side er det væsentligt at sikre, at den fornødne landinspektørmæssige fagkundskab er til stede i selskabets ledelse. Hensynet til, at andre faggrupper ikke får indflydelse på landinspektørmæssige forhold, anses imidlertid for at være tilgodeset, hvis flertallet i selskabets ledelse er landinspektører med beskikkelse.

Uanset at andre end landinspektører med beskikkelse er medlemmer af et landinspektørselskabs bestyrelse eller direktion, medfører landinspektørlovens § 4, stk. 1, at matrikulære arbejder alene må udføres af landinspektører med beskikkelse. Det samme gælder andre arbejder, som er omfattet af landinspektørers enerettigheder. Såfremt der måtte blive givet retsstridige ledelsesmæssige instruktioner om udførelse af sådanne arbejder, vil den landinspektør, som modtager instruktionen, ikke være forpligtet til at følge den, og følges den alligevel, vil såvel landinspektøren som landinspektørselskabet kunne være ansvarlig herfor efter reglerne i landinspektørlovens § 10 om pligtforømmelse. Medlemmer af selskabets bestyrelse og direktion, som har beskikkelse som landinspektører, og som har givet retsstridige instruktioner, vil også kunne være ansvarlige herfor efter reglerne i landinspektørlovens § 10. Medlemmer af selskabets bestyrelse

og direktion, som ikke har beskikkelse som landinspektører, og som har givet retsstridige instruktioner, vil kunne være ansvarlige efter almindelige erstatningsregler.

Selvom der skabes mulighed for, at andre end landinspektører med beskikkelse kan være aktionærer eller anpartshavere i landinspektørselskaber og deltage i selskabernes ledelse, ændres der ikke ved landinspektørens personlige hæftelse efter landinspektørlovens § 4 a, stk. 2. Landinspektøren hæfter således fortsat personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af landinspektørens bistand til en klient. Andre, der virker i et landinspektørselskab, hæfter ikke sammen med selskabet.

2.1.4. Landinspektørselskabers formål

Den omstændighed, at der skabes mulighed for, at andre end landinspektører med beskikkelse kan være aktionærer og anpartshavere i landinspektørselskaber og deltage i selskabernes ledelse, giver anledning til at overveje, om bestemmelsen i landinspektørlovens § 4 a, stk. 1, om, at landinspektørselskaber alene må have til formål at drive landinspektørvirksomhed, også bør ændres. Begrebet »landinspektørvirksomhed« er mere omfattende end de matrikulære arbejder, som landinspektører med beskikkelse har eneret til at udføre. Landinspektørvirksomhed omfatter som nævnt i afsnit 2.1.1. også andre arbejder, som landinspektører med beskikkelse har eneret til at udføre, samt andre opgaver som normalt og naturligt udføres af landinspektører, selvom de ikke har eneret dertil.

Selv om begrebet »landinspektørvirksomhed« er dynamisk og ikke snævert afgrænset til de opgaver, som landinspektører med beskikkelse har eneret til at udføre, synes fastholdelse af bestemmelsen om, at landinspektørselskaber alene må have til formål at drive landinspektørvirksomhed, at kunne begrænse mulighederne for, at landinspektørselskaber kan udvikle mere sammensatte ydelser. De hidtidige erfaringer med landinspektørselskabers drift viser dog ikke tegn herpå.

Ved at opretholde bestemmelsen om, at landinspektørselskaber alene må have til formål at drive landinspektørvirksomhed, sikres det, at landinspektørvirksomhed som hidtil bliver den centrale del af landinspektørselskabers virksomhed. Hvis bestemmelsen ikke opretholdes, kan der opstå selskaber, hvor landinspektørvirksomheden kun udgør en ubetydelig del af den samlede virksomhed, som kan omfatte områder, der ikke har nær tilknytning til landinspektørvirksomheden. Da det på nuværende tidspunkt ikke kan siges, hvilken effekt en lempelse vil få, opretholdes på

det foreliggende grundlag bestemmelsen om, at landinspektørselskaber alene må have til formål at drive landinspektørvirksomhed. Udviklingen som følge af liberaliseringen af de øvrige bestemmelser må afventes.

2.1.5. Landinspektørers habilitet

Det rejser ikke særlige habilitetsproblemer, at bestemmelserne om, hvem der kan deltage i landinspektørselskaber ændres, således at andre end landinspektører med beskikkelse kan være aktionærer eller anpartshavere eller deltage i ledelsen. Efter bestemmelsen i landinspektørlovens § 5 må en landinspektør ikke udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, når landinspektøren selv eller vedkommendes nærtstående har en interesse i ejendommen, eller når landinspektøren er interesseret i sagen på en måde, der i øvrigt kan vække tvivl om vedkommendes upartiskhed. Bestemmelsen vil også efter udvidelsen af ejerkredsen og ledelsen i landinspektørselskaber omfatte tilfælde, hvor landinspektøren er inhabil på grund af relationen til andre medarbejdere, aktionærer eller anpartshavere i et landinspektørselskab. Bestemmelsen medfører, at landinspektøren ikke kan udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, som en anden aktionær i samme virksomhed ejer, uanset at vedkommende ikke er landinspektør. Bestemmelsen vil ligeledes medføre, at landinspektøren ikke vil kunne udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, som ejes af et selskab, som en anden aktionær i landinspektørselskabet også har en væsentlig interesse i som aktionær. I tilfælde, hvor matrikulært arbejde udgør en del af et større, samlet arbejde, hindrer habilitetsbestemmelsen, at det matrikulære arbejde udføres. Hvis det matrikulære arbejde ikke kan adskilles fra det øvrige, vil habilitetsbestemmelsen medføre, at den pågældende landinspektørvirksomhed ikke kan udføre nogen del af arbejdet.

2.1.6. Landinspektørvirksomhed i interessentskabsform

Bestemmelser om, at praktiserende landinspektører ikke må drive virksomhed i form af interessentskab eller på lignende måde sammen med andre end praktiserende landinspektører, har været gældende siden landinspektørloven blev ændret ved lov nr. 308 af 8. juni 1977. Dette lovforslag tilsigter ikke at ændre ved, at landinspektørvirksomheder, som drives i interessentskabsform, alene kan ejes og ledes af praktiserende landinspektører med beskikkelse.

Landinspektørvirksomheder, som drives i interessentskabsform, er oftest små virksomheder med gan-

ske få interessenter. Her vil det ikke være naturligt at have medejere, der ikke arbejder i virksomheden, og investorer vil normalt ikke være interesseret i at indskyde kapital i en sådan virksomhed og hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens gæld. Der er derfor ikke grund til at give mulighed for, at andre end landinspektører med beskikkelse kan være medejere af landinspektørinteressentskaber, selvom de ikke har deres hovedbeskæftigelse i virksomheden.

I virksomheder med ganske få ejere kan der let opstå problemer med at overholde kravet om, at mere end halvdelen af virksomheden skal være ejet af landinspektører med beskikkelse, hvis en landinspektør pludseligt udræder, dør, går konkurs eller frakendes sin beskikkelse. Sådanne problemer løses lettere for selskaber end for interessentskaber, da aktier og anpartar er nemmere at sælge end kapitalandele i interessentskaber. Endvidere er der i modsætning til aktie- og anpartsselskaber ikke altid egentlige ledelsesorganer i interessentskaber, og det vil kunne være vanskeligt at sikre, at flertallet i ledelsen af et interessentskab udgøres af landinspektører med beskikkelse.

Det synes således ikke at være hensigtsmæssigt at skabe mulighed for, at andre end landinspektører med beskikkelse kan være medejere af landinspektørvirksomheder, som drives i interessentskabsform. Hvis praktiserende landinspektører, som driver virksomhed i interessentskab, ønsker at gøre andre til medejere af virksomheden, er der mulighed for at omdanne virksomheden til et landinspektørselskab.

2.2. Forsikringspligt for praktiserende landinspektører

Hidtil har praktiserende landinspektører ikke efter lovgivningen været forpligtet til at tegne forsikring, som dækker deres ansvar for tab, som de påfører klienter eller andre under udførelsen af deres erhverv. De fleste har tegnet en sådan forsikring, og landinspektører, som er medlemmer af Den danske Landinspektørforening, har efter foreningens regler været forpligtet til at tegne forsikring, som mindst dækker tab med et beløb, som foreningen har fastsat. Hensyn til landinspektørers klienter og andre, som landinspektører kan forvolde skade, taler for, at det gennem lovgivningen sikres, at alle landinspektører er forsikrede.

Praktiserende landinspektører er pålagt væsentlige opgaver i forbindelse med administrationen af udstykningsloven og landbrugsloven, som indebærer muligheder for at begå fejl, som kan medføre økonomiske tab. Dette taler også for, at der i loven indføres bestemmelser om forsikringspligt.

Lovforslaget indeholder derfor regler om, at landinspektører, der udfører matrikulære arbejder eller andre arbejder, som de efter lovgivningen har eneret til at udføre, skal have tegnet ansvarsforsikring. Det foreslås endvidere, at miljøministeren kan nedlægge forbud mod, at en landinspektør udfører matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre, hvis det konstateres, at landinspektøren udfører sådanne arbejder uden at være forsikret. Endelig foreslås det, at miljøministeren kan fastsætte regler om forsikringens indhold, samt regler, der pålægger forsikrings-selskabet at holde miljøministeren underrettet om forsikringsforholdet.

2.3. Landinspektørnævnet

2.3.1. Landinspektørnævnets virksomhed

Ifølge landinspektørlovens § 4, stk. 1, må matrikulære arbejder som nævnt kun udføres af praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse. Landinspektørernes eneret til at udføre matrikulære arbejder er også fastsat i udstykningslovens § 13, stk. 1, hvoraf tillige fremgår, hvad »matrikulære arbejder« omfatter, nemlig afsætning af skel samt udarbejdelse af de dokumenter, der er nødvendige for registrering af matrikulære forandringer. Landinspektører har efter lovgivningen også eneret til visse andre arbejder, for eksempel opdeling i ejerlejligheder. Derudover udfører praktiserende landinspektører almindeligvis andre arbejder som for eksempel afsætning af bygninger, opmåling og kortlægning samt rådgivning. Praktiserende landinspektører har ikke eneret til at udføre arbejder af denne art.

Landinspektørnævnets kompetence er ikke begrænset til kun at behandle klager over landinspektørers forsømmelser i forbindelse med udførelse af matrikulære arbejder, som de har eneret til. Efter nævnets praksis behandler det også klager over forsømmelser ved udførelse af andre arbejder, som efter lovgivningen skal udføres af landinspektører med beskikkelse, samt arbejder som almindeligt og naturligt udføres af landinspektører som for eksempel bygningsafsætninger, der har relation til skelforhold. Hovedparten af de klager, som nævnet behandler, angår imidlertid landinspektørers udførelse af matrikulære arbejder. Nævnet behandler årligt omkring 10 sager.

Efter landinspektørlovens § 10, stk. 1, kan nævnet tildele en praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse, som ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, en advarsel, en rettesættelse eller pålægge vedkommende en bøde på indtil 40.000 kr. Så-

fremt landinspektøren har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse, og der er grund til at antage, at vedkommende ikke fremtidigt vil udøve virksomheden på forsvarlig måde, kan nævnet efter § 10, stk. 2, frakende beskikkelsen i et fastsat tidsrum af 1-5 års varighed eller indtil videre. I tilfælde, hvor landinspektørvirksomhed drives i selskabsform, kan nævnet tildele selskabet en sanktion.

2.3.2. Forhøjelse af bødestørrelsen

Den maksimale bøde, som Landinspektørnævnet kan pålægge, 40.000 kr., blev fastsat ved ændringen af landinspektørloven i 1990 (lov nr. 138 af 7. marts 1990 om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af lov om udstykning og anden registrering i matriklen). Den almindelige prisudvikling, som siden har fundet sted, fører til en forhøjelse til ca. 55.400 kr. Forhøjelsen til 55.000 kr. sikrer, at nævnet fortsat vil have mulighed for at pålægge større bøder for meget grove tilsidesættelser af pligterne som landinspektør, som måtte vise sig.

2.3.3. Indførelse af klagefrister m.v.

Det foreslås, at der indføres frister for at indbringe klager for Landinspektørnævnet og for at indbringe nævnets afgørelser og andre afgørelser efter loven for domstolene. Lignende bestemmelser er fastsat for andre nævn, blandt andet Advokatnævnet.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Bestemmelserne om lovpligtig ansvarsforsikring for praktiserende landinspektører og landinspektørselskaber vil medføre administration for at sikre, at forsikringspligten overholdes. Omkostningerne herved vil være ca. 0,2 mio. kr. i 2006 ved ordningens etablering og ca. 0,03 mio. kr. i de efterfølgende år. Omkostningerne vil kunne afholdes indenfor Miljøministeriets ramme.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lempelsen af bestemmelserne om, hvem der kan eje aktier eller anparter i landinspektørselskaber, kan øge konkurrencen blandt landinspektørvirksomheder, hvilket vil være en fordel for erhvervslivet. Lempelsen vil endvidere forbedre landinspektørselskabers finansieringsmuligheder.

Bestemmelserne om ansvarsforsikringspligt vil medføre udgifter for de landinspektører, som ikke har tegnet ansvarsforsikring. Sådanne udgifter udgør omkring 15.000 kr. årligt for en mindre landinspektør-

virksomhed med to landinspektører. Bestemmelserne vil endvidere medføre mindre administrative byrder og omkostninger for landinspektørerne og deres forsikringsselskaber, som vil skulle underrette Kort- og Matrikelstyrelsen, når forsikringerne tegnes, og når de ophører. Disse byrder for landinspektørerne og deres forsikringsselskaber anslås samlet til 100.000 kr. ved ordningens etablering og herefter 25.000 kr. årligt.

5. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

6. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været til høring hos følgende myndigheder og organisationer: Landinspektørnævnet, Den danske Landinspektørforening, Praktiserende Landinspektørers Forening, Forsikring og Pension samt Landinspektørernes gensidige Erhvervsansvarsforsikring.

7. Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

| | Positive konsekvenser/ mindreudgifter | Negative konsekvenser/ merudgifter |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner | Ingen | Ingen af betydning |
| Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner | Ingen | Ingen af betydning |
| Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet | Øget konkurrence blandt landinspektørvirksomheder, øgede muligheder for samarbejde mellem landinspektører og andre erhvervsudøvere samt forøgede finansieringsmuligheder for landinspektørselskaber | Ansvarsforsikringspligten vil medføre uvæsentlige omkostninger |
| Administrative konsekvenser for erhvervslivet | Ingen | Ansvarsforsikringspligten vil medføre uvæsentlige administrative byrder |
| Miljømæssige konsekvenser | Ingen | Ingen |
| Administrative konsekvenser for borgerne | Ingen | Ingen |
| Forholdet til EU-retten | Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter | |

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved ændringen af landinspektørloven i 1990 blev der i § 1, stk. 4, indføjet bestemmelser om, at kravet i § 1, stk. 2, om dansk indfødsret og dansk landinspektørleksamen bortfalder i det omfang, dette har hjemmel i international aftale eller ved bestemmelser fastsat af den daværende boligminister. Det blev endvidere fastsat, at boligministeren i særlige tilfælde kan fravige stk. 2, nr. 5 (den nugældende stk. 2, nr. 4) og stk. 3. Bestemmelsen om kravet om dansk indfødsret blev ophævet ved bekendtgørelsen nr. 154 af 27. februar 1998. Ved ændringen af loven i 1999 blev bestemmelserne i § 1, stk. 4, ændret som følge af, at kravet om dansk indfødsret ikke længere var gældende, og ved en lovteknisk fejl ophævedes tillige bestem-

melsen om, at kravet om dansk landinspektørleksamen bortfalder i det omfang, dette har hjemmel i international aftale eller ved bestemmelser fastsat af boligministeren. Ændringen berigtiger denne fejl. Med internationale aftaler tænkes blandt andet på EU-retlige forpligtelser.

Bestemmelsen blev ikke anvendt i tidsrummet fra 1990 til den fejlagtigt blev ophævet i 1999, og ingen med udenlandsk landinspektørleksamen har søgt om beskikkelse som landinspektør i tiden efter 1999.

Bestemmelserne om, at miljøministeren kan dispensere fra § 1, stk. 2, nr. 4, opretholdes med et moderniseret ordvalg. I den gældende lov er det udtrykkeligt nævnt, at miljøministeren også kan fravige § 1, stk. 3. Dette anses imidlertid for overflødig, da det følger direkte af stk. 4, at miljøministeren kan fravige § 1, stk. 2, nr. 4, og dermed også stk. 3.

F. t. l. vedr. landinspektørvirksomhed

Til nr. 2

De foreslåede bestemmelser i stk. 2 og 3 om indlevering af en bortfaldet eller frakendt beskikkelse til Miljøministeriet og om udlevering af beskikkelsen igen, når grunden til bortfaldet ophører eller frakendelsen udløber eller ophæves, svarer til den hidtidige praksis. Forslagets § 1, nr. 7, giver mulighed for at sanktionere, at en landinspektør, som er frakendt sin beskikkelse, nægter at indlevere den til Miljøministeriet.

Til nr. 3

Det foreslåede § 4 a, stk. 3, giver mulighed for, at andre end landinspektører med beskikkelse, som driver virksomhed i et landinspektørselskab, kan eje aktier eller anparter i selskabet. Bestemmelsen giver også mulighed for, at andre selskaber end landinspektørselskaber kan eje aktier eller anparter i landinspektørselskaber. Hensigten med denne lempelse er som nævnt i forslagets almindelige bemærkninger at øge konkurrencen blandt landinspektørvirksomheder og at give landinspektørselskaber mulighed for at udvikle deres marked ved at kunne tilbyde mere sammensatte ydelser. Lempelsen kan endvidere forøge landinspektørselskabers muligheder for at få tilført kapital.

Bestemmelsen om, at majoriteten - mindst 51% - af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne skal ejes *enten* af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, *eller* af et andet landinspektørselskab, sikrer i tilstrækkelig grad hensynet til landinspektørens uafhængighed og til, at landinspektørens loyale varetagelse af sine klienters interesser ikke svækkes som følge af, at virksomheden drives i selskabsform. Indflydelsen af personer, som ikke har deres hovedbeskæftigelse i landinspektørselskabet, og indflydelsen af selskaber, som investerer i et landinspektørselskab, foreslås dog begrænset yderligere, da der ellers kan opstå tvivl om, at de landinspektører, som virker i selskabet, er uafhængige. Endvidere bør mulighederne for at danne dominerende forretningskæder begrænses. Sådanne udenforstående personer og selskaber bør derfor højst hver kunne eje 15% af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne i et landinspektørselskab. Bestemmelsen gælder også i tilfælde, hvor en person har erhvervet aktier eller anparter som led i en medarbejderordning, og hvis en sådan aktionær eller anpartshaver ikke længere har sin hovedbeskæftigelse i selskabet, må vedkommendes kapitalandel om nødvendigt nedbringes til 15%. Bestemmelsen begrænser derimod ikke andre landinspektørselskabers muligheder for at eje aktier eller an-

parter i landinspektørselskaber, og et landinspektørselskab vil således fortsat kunne eje hele aktie- eller anpartskapitalen i et andet landinspektørselskab.

Personer, som ikke har deres hovedbeskæftigelse i selskabet, kan som nævnt højst eje 15% af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne i landinspektørselskaber af hensyn til, at der ikke kan opstå tvivl om, at landinspektørerne, som virker i selskabet, er uafhængige af uvedkommende interesser. Tilsvarende forhold gør sig ikke gældende for personer, som er nært knyttet til landinspektørselskabet gennem deres arbejde der. Ved hovedbeskæftigelse i et landinspektørselskab forstås, at vedkommende anvender mindst halvdelen af sin arbejdstid i selskabet.

Den foreslåede § 4 a, stk. 4, giver mulighed for, at andre end landinspektører med beskikkelse kan være medlemmer af bestyrelsen eller direktionen i landinspektørselskaber. Herved vil landinspektørselskaber kunne tilføres anden faglig, herunder ledelsesmæssig og økonomisk viden og indsigt. Hensynet til at sikre den fornødne landinspektørmæssige faglighed i selskabets ledelse bliver tilgodeset, hvis flertallet i selskabets ledelse er landinspektører med beskikkelse. Det bemærkes herved, at uanset at andre end landinspektører med beskikkelse deltager i et landinspektørselskabs ledelse, vil bestemmelsen i landinspektørlovens § 4, stk. 1, om, at matrikulære arbejder kun må udføres af landinspektører med beskikkelse, fortsat hindre, at andre udfører sådanne arbejder eller over indflydelse på, hvordan sådanne arbejder udføres.

For landinspektører med beskikkelse, som er medlemmer af bestyrelsen og direktionen i et landinspektørselskab, gælder, at de aktivt skal drive landinspektørvirksomhed i selskabet. En tilsvarende bestemmelse gælder ikke for de øvrige medlemmer af bestyrelsen og direktionen, og det kan tværtimod være hensigtsmæssigt, at selskabet tilføres viden og indsigt fra udenforstående, som har deres hovedbeskæftigelse andetsteds. Sådanne udenforstående vil også kunne være landinspektører med beskikkelse, som ikke driver landinspektørvirksomhed i landinspektørselskabet eller dets moder- eller datterselskab.

Efter den gældende § 4 a, stk. 5, vil der blive fastsat bestemmelser om afhændelse af aktier eller anparter i tilfælde af en landinspektørs ophør med at drive landinspektørvirksomhed eller død. Bestemmelserne i stk. 3 om, hvem der kan eje aktier eller anparter, kan således fraviges midlertidigt i sådanne tilfælde.

Bestemmelserne om landinspektørselskaber indebærer ikke, at sådanne selskaber skal være danske. Også selskaber med hjemsted i andre EU/EØS-lande

kan være landinspektørselskaber, hvis de opfylder landinspektørlovens krav dertil.

Til nr. 4

Hidtil har praktiserende landinspektører ikke ifølge lovgivningen været forpligtet til at tegne ansvarsforsikring, men langt de fleste har tegnet en sådan forsikring. Praktiserende landinspektører, som er medlemmer af Den danske Landinspektørforening, er forpligtet til at tegne ansvarsforsikring i Landinspektørernes gensidige Erhvervsansvarsforsikring eller tilsvarende forsikring i et andet forsikringsselskab. Forsikringer, som er tegnet i Landinspektørernes gensidige Erhvervsansvarsforsikring, dækker det erstatningsansvar for formueskade, som landinspektøren måtte ifalde i sin egenskab af praktiserende landinspektør. Forsikringssummen, som er det beløb, som forsikringsselskabet højst kan komme til at betale for en eller flere skader forvoldt af samme forsikringstager i løbet af et forsikringsår, er for tiden mindst 3,5 mio. kr.

Efter bestemmelsen i § 4 c bliver praktiserende landinspektører og landinspektørselskaber forpligtet til at tegne ansvarsforsikring for det erstatningsansvar, som landinspektøren måtte ifalde under udøvelsen af almindelig landinspektørvirksomhed.

Landinspektører med beskikkelse har ifølge lovens § 4, stk. 1, og udstykningslovens § 13, stk. 1, eneret til at udføre matrikulære arbejder uden for Københavns og Frederiksberg kommuner, jf. lovens § 4, stk. 2. Ved matrikulært arbejde forstås afsætning af skel samt udarbejdelse af de dokumenter, der er nødvendige for registrering af matrikulære forandringer. Landinspektører har som nævnt i afsnit 2.1.1. efter lovgivningen også eneret til at udføre andre arbejder, og landinspektører udfører derudover normalt andre arbejder, som de ikke har eneret til. De lovpligtige forsikringer skal som nævnt ikke alene omfatte matrikulære arbejder og andre arbejder, som de har eneret til, men alle arbejder, som normalt udføres som led i landinspektørvirksomhed.

Selvom praktiserende landinspektører normalt også udfører andre arbejder, er det alene udførelsen af matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører har eneret til at udføre, der er betinget af, at landinspektøren har tegnet ansvarsforsikring. Begrundelsen herfor er, at beskikkelsen alene vedrører udførelsen af matrikulære arbejder, som er det centrale i landinspektørvirksomhed, samt andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre. Hertil kommer, at det ikke vil være rimeligt, at udførelsen af arbejder, som lovligt kan udføres af alle, for

landinspektører skulle være betinget af, at vedkommende har tegnet ansvarsforsikring.

Endvidere vil det administrativt være enkelt at påse, at praktiserende landinspektører ikke udfører matrikulære arbejder uden at have tegnet ansvarsforsikring. Udførelsen af matrikulære arbejder indebærer i langt de fleste tilfælde, at landinspektøren skal indsende sager om matrikulære forandringer til registrering i Kort- og Matrikelstyrelsen, og efter den nugældende ordning bliver alle praktiserende landinspektører og landinspektørselskaber registreret i styrelsen, før de kan begynde at indsende matrikulære sager til styrelsen. Endvidere kan forsikringsselskaberne efter de regler, som tænkes udstedt efter den foreslåede § 4 c, stk. 2, pålægges at oplyse styrelsen om, hvilke landinspektører der har tegnet ansvarsforsikring. Hvis en landinspektør udarbejder og indsender en sag om matrikulære forandringer til Kort- og Matrikelstyrelsen, og vedkommende ikke har tegnet ansvarsforsikring, kan styrelsen konstatere dette. Herefter kan miljøministeren gøre landinspektøren opmærksom på reglerne i den foreslåede § 4 c, stk. 1, og efter den foreslåede § 4 d nedlægge forbud mod, at landinspektøren udfører matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 c, stk. 2, tager sigte på, at miljøministeren kan fastsætte bestemmelser om ansvarsforsikring for landinspektørvirksomhed, herunder bestemmelser om forsikringssummens minimumsstørrelse. Forsikringssummen tænkes fastsat med udgangspunkt i ovennævnte beløb på 3,5 mio. kr. og vil derefter blive ændret i takt med den almindelige prisudvikling. Det vil også ligesom for visse andre lovpligtige ansvarsforsikringer, blandt andre statsautoriserede og registrerede revisorers forsikringer, kunne fastsættes, at forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatningen. Herved sikres skadelidte mulighed for at få sit tab dækket fuldt ud.

Det er endvidere hensigten at fastsætte bestemmelser, som sikrer, at praktiserende landinspektører og landinspektørselskaber har tegnet ansvarsforsikring. Der tænkes således fastsat bestemmelser om, at forsikringsselskaber, hvor praktiserende landinspektører og landinspektørselskaber har tegnet ansvarsforsikring, skal tilsende Kort- og Matrikelstyrelsen oplysning herom, samt om at forsikringen opfylder lovgivningens krav. Forsikringsselskabet skal også give styrelsen meddelelse om forsikringens ophør.

Den nævnte bestemmelse om, at forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte, vil lette

Kort- og Matrikelstyrelsens administration, da det så ikke er nødvendigt at fastsætte begrænsninger for forsikringstagerens eventuelle selvrisiko. Endvidere er det ikke nødvendigt at påse, at sådanne regler overholdes.

Udenlandske landinspektører, som opnår dansk beskikkelse som landinspektør, vil kunne udføre matrikulære arbejder i Danmark. Sådanne landinspektører kan være forsikrede i deres hjemland og drive virksomhed i Danmark, hvis deres forsikring i det væsentlige dækker det samme som forsikringer tegnet i Danmark efter ovennævnte regler.

Den foreslåede bestemmelse i § 4 d giver miljøministeren mulighed for at nedlægge forbud mod, at en landinspektør udfører matrikulære arbejder eller andre arbejder, der efter lovgivningen skal udføres af en landinspektør, hvis det konstateres, at landinspektøren udfører sådanne arbejder uden at have tegnet ansvarsforsikring. Landinspektøren kan herefter ikke lovligt udføre arbejder af den nævnte art, og Kort- og Matrikelstyrelsen skal som følge heraf herefter afvise at modtage sager om matrikulære forandringer fra den pågældende landinspektør.

Til nr. 5

Bestemmelsen ændres, således at der indføres en frist på 4 uger til at indbringe miljøministerens afgørelser om habilitetsspørgsmål for domstolene. Habilitetsspørgsmål afgøres ofte i forbindelse med, at et matrikulært arbejde indledes, eller kort tid efter at det er påbegyndt. I forbindelse med skelforretninger efter §§ 35-40 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen rejses ofte indsigelser om, at landinspektøren er inhabil, og indsigelserne kan være grundløse. Hensynet til, at arbejdet kan videreføres uden større tidstab, taler for, at fristen er forholdsvis kort.

Til nr. 6

Forslaget er af redaktionel karakter. Straffelovens § 154 blev ophævet ved lov nr. 218 af 31. marts 2004.

Til nr. 7

Ved den foreslåede ændring af § 8, stk. 2, skabes mulighed for at sanktionere, at en bortfaldet eller frakendt beskikkelse ikke straks tilbageleveres til miljøministeren således som fastsat i den foreslåede § 3, stk. 2.

Endvidere gøres det muligt at sanktionere, at praktiserende landinspektører udfører matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, uden at have tegnet ansvarsforsikring. Efter den foreslåede § 4 d gives der mulighed for, at miljøministeren i sådanne tilfælde

kan nedlægge forbud mod, at landinspektøren udfører arbejder af denne art, når forholdet konstateres. Som nævnt i bemærkningerne til nr. 4 forstås ved matrikulære arbejder også afsætning af skel, hvilket ikke i alle tilfælde medfører, at landinspektøren skal indsende sager herom til Kort- og Matrikelstyrelsen. Udførelsen af andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, vil heller ikke indebære, at landinspektørerne indsender sager til Kort- og Matrikelstyrelsen. I sådanne tilfælde, vil styrelsen ikke umiddelbart kunne blive opmærksom på, at en landinspektør udfører matrikulært arbejde eller andre eneretsarbejder, uden at have tegnet ansvarsforsikring, og styrelsen vil i nogle tilfælde først blive gjort opmærksom på forholdet, efter at landinspektøren har tegnet ansvarsforsikring, hvorefter der ikke vil være grundlag for at nedlægge forbud mod, at landinspektøren udfører matrikulære arbejder eller andre eneretsarbejder. Sådanne forhold vil i stedet kunne sanktioneres med en bøde.

Den foreslåede ændring af § 8, stk. 3, giver mulighed for at fastsætte bestemmelser om bødestraf også i de forskrifter, der tænkes udstedt efter den forslåede § 4 c, stk. 2, om ansvarsforsikring.

Til nr. 8

Bestemmelsen i stk. 1 fastsætter, at klager over, at praktiserende landinspektører har tilsidesat deres pligter, som hidtil kan indbringes for Landinspektørnævnet.

Klagefristen foreslås i stk. 2 fastsat til 6 måneder, efter at klageren blev bekendt med det forhold, der klages over. Den, der anser sig forurettet ved en landinspektørs udførelse af sin virksomhed, kan ofte være i tvivl om, hvorvidt der er grundlag for at klage over landinspektøren, og i nogle tilfælde kan vedkommende også være i tvivl om, hvortil en klage i givet fald skal rettes. Med en frist på 6 måneder gives klagerne god tid til at overveje at indgive klage, og fristen sikrer på den anden side, at nævnet ikke skal behandle klager over forhold, som det på grund af den forløbne tid kan være vanskeligt at klarlægge. I øvrigt har nævnet mulighed for at se bort fra fristen, hvis nævnet finder, at omstændighederne taler derfor. Den gældende lov indeholder ingen frist for at indbringe klager for Landinspektørnævnet og klager over gamle forhold er forekommet. Hensyn til landinspektørerne taler ikke for, at der fastsættes en kortere frist end 6 måneder.

For så vidt angår klager over lang sagsbehandlingstid fra landinspektørens side bemærkes, at klagefristen skal regnes fra det tidspunkt, da smøleriet må anses for ophørt. Den omstændighed, at smøleriet varer

længere tid end 6 måneder, hindrer således ikke, at nævnet kan behandle en klage over det.

Til nr. 9

De største bøder, som Landinspektørnævnet hidtil har pålagt, er på 30.000 kr. Hensyn til prisudviklingen og til, at nævnet har mulighed for at pålægge større bøder i tilfælde af meget grove tilfælde af tilsidesættelse af pligterne som landinspektør, taler for, at den største bøde forhøjes. Forhøjelsen af den største bøde efter stk. 1 fra 40.000 kr. til 55.000 kr. svarer nogenlunde til den prisudvikling, som har fundet sted, siden bødestørrelsen sidst blev forhøjet i 1990. Prisudviklingen begrundes en forhøjelse til ca. 55.400 kr.

Til nr. 10

Den gældende lov fastsætter ingen frist for at indbringe Landinspektørnævnets kendelser før domstole-

ne, og sager kan blive anlagt meget lang tid efter, at det pågældende spørgsmål blev behandlet af nævnet. Forslaget indebærer, at der indføres en frist på 6 måneder til at indbringe Landinspektørnævnets afgørelser for domstolene, hvilket må anses for hensigtsmæssigt. Herved undgås længerevarende usikkerhed om, hvorvidt nævnets kendelse er den endelige afgørelse af det pågældende spørgsmål. Endvidere sikres det, at nævnets kendelser bliver indbragt for domstolene rimelig kort tid efter, at sagen blev behandlet ved nævnet.

Til nr. 11

Forslaget er af redaktionel karakter.

Til § 2

Loven træder i kraft den 1. april 2006.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om landinspektørvirksomhed, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 763 af 6. oktober 1999, foreta-
ges følgende ændringer:

§ 1. Landinspektører beskikkes af by- og bo-
ligministeren.

Stk. 2. Ret til at få meddelt beskikkelse som
landinspektør har enhver, der

- 1) er myndig og ikke er under værgemål efter
værgemålslovens § 5 eller under samværge-
mål efter lovens § 7,
- 2) ikke har anmeldt betalingsstandsning og
ikke er under konkurs,
- 3) har bestået dansk landinspektøreksamen og
- 4) i mindst 3 år efter landinspektøreksamen har
deltaget i udførelsen af almindeligt fore-
kommende matrikulære arbejder ved ansæt-
telse hos en praktiserende landinspektør, ved
Kort- og Matrikelstyrelsens sønderjyske af-
deling eller ved matrikelmyndigheden i Kø-
benhavns eller Frederiksberg Kommune.

Stk. 3. By- og boligministeren kan godkende,
at ansættelse andre steder end de i stk. 2, nr. 4,
nævnte medregnes i de 3 år, dog højst med 1 år,
eller at ansættelse i Kort- og Matrikelstyrelsen
medregnes med indtil 2 år enten alene eller sam-
menlagt med indtil 1 års ansættelse andre steder
end de i stk. 2, nr. 4, nævnte, således at den sam-
menlagte periode højst bliver 2 år.

Stk. 4. By- og boligministeren kan i særlige til-
fælde fravige stk. 2, nr. 4, og stk. 3.

1. § 1, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Kravet i stk. 2, nr. 3, om dansk landin-
spektøreksamen bortfalder i det omfang, dette
har hjemmel i international aftale eller ved be-
stemmelser fastsat af miljøministeren. Miljømi-
nisteren kan i særlige tilfælde dispensere fra
stk. 2, nr. 4.«

Gældende formulering

§ 3. Beskikkelse som landinspektør bortfalder, når vedkommende ophører med at opfylde kravene i § 1, stk. 2, nr. 1 eller 2.

§ 4 a. Landinspektørvirksomhed må ud over i enkeltmandsvirksomhed eller i et fællesskab af praktiserende landinspektører kun udøves af et landinspektørselskab, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Et landinspektørselskab må alene have til formål at drive landinspektørvirksomhed og er pligtig og eneberettiget til i navnet at benytte ordene landinspektøraktieselskab eller landinspektøranpartsselskab eller deraf dannede forkortelser.

Stk. 2. En landinspektør med beskikkelse, der udøver virksomhed i et landinspektørselskab, hæfter personligt sammen med selskabet for ethvert krav, der er opstået som følge af landinspektørens bistand til en klient.

Stk. 3. Aktier eller anparter i et landinspektørselskab må, jf. dog stk. 5, kun ejes af

- 1) landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver landinspektørvirksomhed i selskabet, i dets moderselskab eller dets datterselskab, eller
- 2) et andet landinspektørselskab.

Stk. 4. Bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, i et landinspektørselskab skal aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moderselskab eller dets datterselskab. Medlemmer af direktionen i et landinspektørselskab skal aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.

Lovforslaget

2. I § 3 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* En beskikkelse, som er bortfaldet efter stk. 1 eller frakendt efter § 10, stk. 2, § 10 a eller straffelovens § 79, skal straks tilbageleveres til miljøministeren.

Stk. 3. Ophører grunden til en beskikkelses bortfald, eller udløber eller ophæves frakendelsen af en beskikkelse, skal beskikkelsen på ny udleveres til den pågældende.«

3. § 4 a, stk. 3 og 4, affattes således:

»*Stk. 3.* I et landinspektørselskab skal mindst 51 % af aktie- eller anpartskapitalen og stemmerettighederne ejes enten af landinspektører med beskikkelse, der aktivt driver landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab, eller af et andet landinspektørselskab. Af de øvrige kapitalandele og stemmerettigheder kan andre end de i 1. pkt. nævnte personer og selskaber højst eje 15 % hver. Denne begrænsning gælder dog ikke for personer, der har deres hovedbeskæftigelse i landinspektørselskabet.

Stk. 4. I et landinspektørselskab skal flertallet af bestyrelsesmedlemmerne have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet eller i dets moder- eller datterselskab. Flertallet af medlemmerne af direktionen i et landinspektørselskab skal have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.«

Gældende formulering

Stk. 5. By- og boligministeren fastsætter nærmere regler om udøvelse af landinspektørvirksomhed i selskabsform, herunder regler om afhændelse af en aktie eller anpart i tilfælde af en aktionærs eller anpartshavers dødsfald eller ophør med udøvelse af aktiv landinspektørvirksomhed.

Lovforslaget

4. Efter § 4 b indsættes:

»§ 4 c. Det er en betingelse for udførelsen af matrikulære arbejder og andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, at den praktiserende landinspektør er forsikret mod erstatningskrav, som måtte følge af udførelse af matrikulære arbejder eller anden landinspektørvirksomhed. Tilsvarende gælder for landinspektørselskaber.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om ansvarsforsikringen, herunder om forsikringens omfang, art og dens tidsmæssige udstrækning, samt om forsikringsselskabets forpligtelse til at underrette miljøministeren om forsikringsforholdet.

§ 4 d. Udfører en landinspektør matrikulære arbejder eller andre arbejder, som landinspektører efter lovgivningen har eneret til at udføre, uden at være forsikret i overensstemmelse med reglen i § 4 c, stk. 1, eller reglerne fastsat i medfør af § 4 c, stk. 2, kan miljøministeren nedlægge forbud mod, at landinspektøren fortsat udfører sådanne arbejder.«

§ 5. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. By- og boligministerens afgørelser efter stk. 3 og 4 kan indbringes for retten i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende.

§ 8. Borgerlig straffelovs §§ 150-152 og §§ 154-157 finder tilsvarende anvendelse på landinspektører med beskikkelse.

5. § 5, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Miljøministerens afgørelser efter stk. 3 og 4 kan senest 4 uger efter, at afgørelsen blev meddelt, indbringes for retten i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende.«

6. I § 8, stk. 1, ændres »Borgerlig straffelovs §§ 150-152 og §§ 154-157« til: »Straffelovens §§ 150-152 og §§ 155-157«.

Gældende formulering

Stk. 2. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 4, stk. 1, § 4 a, stk. 1, 3 og 4, § 4 b, stk. 1 og 2, og § 5, stk. 1 og 2.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 4 a, stk. 5 og 6, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Lovforslaget

7. § 8, stk. 2 og 3, affattes således:

»*Stk. 2.* Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder reglerne i § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, § 4 a, stk. 1, 3 eller 4, § 4 b, stk. 1 eller 2, § 4 c, stk. 1, eller § 5, stk. 1 eller 2.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 4 a, stk. 5 og 6, og § 4 c, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.«

8. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Klager over, at en praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, kan indbringes for Landinspektørnævnet. Tilsvarende gælder for klager vedrørende landinspektørselskaber.

Stk. 2. Klage skal indgives senest 6 måneder efter, at klageren blev bekendt med det forhold, som klagen vedrører. Landinspektørnævnet kan dog behandle en klage, der indgives senere, når omstændighederne taler derfor.«

§ 10. En praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse, der ved udøvelse af sin virksomhed tilsidesætter de pligter, som stillingen medfører, kan af landinspektørnævnet tildes advarsel eller irettesættelse eller pålægges bøde på indtil 40.000 kr.

Stk. 2. Såfremt den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed og de udviste forhold giver grund til at antage, at landinspektøren ikke fremtidig vil udøve virksomheden på forsvarelig måde, kan landinspektørnævnet frakende landinspektøren beskikkelsen på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 3. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for landinspektørselskaber.

Stk. 4. Nævnets afgørelser efter stk. 1-3 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

9. I § 10, stk. 1, ændres »40.000 kr.« til: »55.000 kr.«.

10. I § 10, stk. 4, indsættes som 2. pkt.:

»Afgørelsen kan indbringes for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen blev meddelt den pågældende.«

Gældende formulering

§ 13. By- og boligministeren fastsætter de nærmere regler for landinspektørnævnets virksomhed.

Stk. 2. Landinspektørnævnet kan lade afhøring af parter og vidner foretage ved underretten på det sted, hvor parten eller vidnet bor.

Lovforslaget

11. I § 13, *stk. 2*, ændres »underretten« til: »byretten«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. april 2006.

Til lovforslag nr. L 10. Skriftlig fremsættelse (5. oktober 2005)

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om landinspektørvirksomhed (Lempelse af konkurrencebegrænsende regler og indførelse af lovpligtig ansvarsforsikring m.v.)

(Lovforslag nr. L 10).

Lovforslaget er et led i regeringens konkurrencepolitiske strategi. I 2003 nedsatte regeringen en arbejdsgruppe, som bl.a. fik til opgave at analysere, hvorledes de gældende regler vedrørende ejerskab til landinspektørvirksomheder kunne ændres, således at konkurrencen øges. På baggrund af arbejdsgruppens rapport besluttede regeringen, at bestemmelserne i lov om landinspektørvirksomhed (landinspektørloven) om, hvem der kan eje aktier og anparter i landinspektørselskaber, bør lempes, således at andre end landinspektører med beskikkelse kan eje op til 49 % af aktiekapitalen (anpartskapitalen). Beslutningen blev offentliggjort i juni 2004 i publikationen "Mere konkurrence – større vækst."

Herefter udarbejdede Miljøministeriet i samarbejde med Konkurrencestyrelsen og Den danske Landinspektørforening et notat af januar 2005 om, hvorledes reglerne for ejerskab til landinspektørselskaber kan ændres, samtidig med at det sikres, dels at landinspektørens personlige ansvar i såvel faglig som økonomisk henseende kan fastholdes, dels at det nuværende gode samspil mellem privat og offentlig virksomhed i matrikelvæsenet kan opretholdes. Lovforslaget er udarbejdet på grundlag af notatet.

Efter landinspektørlovens nugældende regler kan aktier og anparter i landinspektørselskaber alene ejes af landinspektører med beskikkelse, som aktivt driver virksomhed i selskabet, eller af dets moder eller datterselskab. I landinspektørloven er endvidere fastsat, at medlemmer af be-

styrelsen i landinspektørselskaber, bortset fra medarbejdervalgte medlemmer, aktivt skal drive landinspektørvirksomhed i selskabet. Medlemmer af direktionen skal ligeledes aktivt drive landinspektørvirksomhed i selskabet.

Disse regler kan udgøre en konkurrencebegrænsning, da de fastlåser eksisterende markedsstrukturer. Hvis bestemmelserne ændres, således at andre kan eje aktier eller anparter i landinspektørselskaber, kan konkurrencen blive øget til fordel for erhvervslivet og borgerne. Endvidere kan der skabes mulighed for nye samarbejdskonstruktioner, der kan udvikle markedet for landinspektørydelser og beslægtede ydelser. Der skabes endvidere bedre muligheder for, at landinspektørselskaber kan få tilført kapital.

Lovforslaget vil medføre, at reglerne ændres, således at andre end landinspektører, der aktivt driver landinspektørvirksomhed i et landinspektørselskab, kan eje op til 49 % af aktierne eller anparterne og stemmerettighederne i selskabet. For at sikre landinspektørens uafhængighed, bør andre end landinspektører med beskikkelse højst hver kunne eje 15 % af aktie- eller anpartskapitalen. Denne begrænsning på 15 % bør dog ikke gælde for personer, der har deres hovedbeskæftigelse i selskabet. Reglerne om, hvem der kan være medlemmer af et landinspektørselskabs bestyrelse og direktion, foreslås ligeledes lempet således, at blot flertallet af medlemmerne i bestyrelsen og direktionen skal have beskikkelse som landinspektør og aktivt drive virksomhed i selskabet.

Lovforslaget indfører endvidere regler om en lovpligtig ansvarsforsikring for praktiserende landinspektører. Hidtil har praktiserende landinspektører ikke efter lovgivningen være forpligtet til at tegne ansvarsforsikring. For at sikre, at alle landinspektører er forsikrede, foreslås, at der i loven indføres bestemmelser om forsikringspligt.

Landinspektørnævnet behandler klager over praktiserende landinspektører, som ved udøvelsen af deres virksomhed har tilsidesat deres pligter som landinspektør. Nævnet kan sanktionere pligtforsømmelser ved blandt andet at pålægge bøder på indtil 40.000 kr. Af hensyn til den prisudvikling, som har fundet sted, siden den maksimale bødestørrelse sidst blev forhøjet, og for at sikre, at nævnet fortsat har mulighed for at pålægge større bøder i tilfælde af meget grove for-

seelser, foreslås den maksimale bødestørrelse forhøjet til 55.000 kr.

Endelig foreslås enkelte, mindre moderniseringer af loven ved, at der indføres frister for at indbringe klager for Landinspektørnævnet og for at indbringe nævnets afgørelser for domstolene.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.